

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Alterace: deminutiva a augmentativa současné italštiny

Diplomantka: Mgr. Lenka Drašarová

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. Mgr. Pavel Štichauer, Ph.D.

Rozsah: 96 stran vč. bibliografie a vlastních příloh

Tvorba italských deminutiv a augmentativ se shodou okolností v poslední době stala tématem dvou kvalifikačních prací (Šmejkalová, 2011 na FF JČU v Č. Budějovicích a Neuwirth, 2009 na FF UK v Praze); diplomantka na ně organicky navazuje a ukazuje, že je k tématu stále co říci. Za cíl si Lenka Drašarová ve své práci stanovila sledování pragmatických funkcí alterátů optikou morfopragmatiky a vytvoření seznamu alterátů užívaných v italské beletrii (s. 9).

Teoretická část práce (kap. 2) je pojata dosti široce, autorka se věnuje otázkám obecným (co je slovtvorba, vymezení slova), představuje hlavní slovtvorné postupy (sufixace, prefixace, kompozice) a posléze se dostává k popisu tvorby deminutiv a augmentativ v italštině (kap. 2.7.), češtině (kap. 2.8.) a stručně i ve španělštině (kap. 2.9.). Jádrem jejího teoretického přístupu je otázka pragmatických funkcí alterátů v typických mluvních situacích (baby talk, apod.), v mluvních aktech, a také jejich role ve vyjadřování různých regulačních faktorů (hravost, emoce, apod.). Zde autorka čerpá zejména z prací W. Dresslera a L. Merlini-Barbaresiové.

Pragmatické funkce alterátů pak autorka zkoumala na vzorku excerpovaném z italské části korpusu Intercorp. Pro výzkum si zvolila beletristické texty, které jsou italským originálem (s. 67), excerpovala z nich slova potenciálně obsahující alterační sufixy a výsledný seznam pak ručně přefiltrovala. Kompletní excerpovaný vzorek zařadila pouze do příloh, v textu jej globálně nepopisuje ani neanalyzuje. Předmětem analýzy jsou pragmatické významy vybraných deminutiv / augmentativ hojně ilustrované italsko-českými příklady s dostatečně širokým kontextem.

Jako celek práce splňuje všechny předpoklady a je podle mého soudu zdařilá. Analýzy jednotlivých příkladů jsou provedeny pečlivě a dobře ilustrují přínos zvoleného teoretického rámce, tj. morfopragmatiky. Určité mezery bych spatřoval zejména v metodologii a koncepci práce. Bývá ošidné pojednávat problém příliš zešíroka – jednak je to s ohledem na cíle práce zbytečné (pro morfopragmatickou funkci alterátů není relevantní otázka vymezení „slova“, problém role slovtvorby v popisu jazyka ani klasifikace kompozit), jednak jsou dané pasáže nutně zjednodušující, zkratkovité (viz např. právě otázka vymezení slova na s. 12). Metodologicky nebezpečné je směšovat *příklady a důkazy*: na základě několika příkladů, kdy italskému alterátu odpovídá v češtině analytický nederivovaný ekvivalent, došla autorka k závěru, že se v italštině užívají alterační sufixy více než v češtině (s. 80). Věcně je to možná pravda, ale metodologicky takový důkaz neobstojí. Vždyť východiskem analýzy byly italské alteráty excerpované z italské beletrie a jejich české překlady, nikoli rovnocenný vzorek italských a českých alterátů s jejich překlady do druhého jazyka. S ohledem na metodiku překladu (uplatnění překladatelských postupů) a zvolený postup excerpce tedy nutně musela autorka najít 100% alterátů na straně italské a o něco menší procento alterátů na straně české. K hlavním cílům práce však naštěstí toto srovnání nepatřilo, ačkoli je v závěru tematizováno. Hlavní cíle práce se tedy autorce i přes tyto nedostatky podařilo zdařile naplnit.

Po formální stránce práce zcela odpovídá požadavkům.

Závěr:

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako **výbornou**.

doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.
(oponent DP)

V Českých Budějovicích, dne 6. ledna 2015